

Een heldenreis door Argolida deel 2

*Dit zijn de mythen van helden, die wisten van wagen en winnen
en van verliezen op weg naar het onafwendbare einde.*

(Vrij naar Imme Dros, Griekse mythen)

Mythen zijn verhalen over heldenreizen. Ze vertellen ons over helden die onmenselijke krachtproeven en gewelddadige gevechten met afzichtelijke draken en machtige tegenstanders aangaan om hun dromen te verwezenlijken.

Draken verslaan

Op deze mooie voorjaarsdag vervolg ik mijn reis door het zuiden van Argolida op zoek naar bekende en onbekende heldenverhalen.

We rijden van Epidavros via Nafplion langs de baai van Argos naar Lerna. In de heilzame modder met voedzame bestanddelen tegen reuma en huidproblemen langs de kust zien we vandaag geen baders, het is nog te koud. In deze baai kwam Agamemnon thuis, na tien jaar oorlog in Troje. Hij zette voet aan wal, kustte zijn geboortegrond en werd even later in zijn paleis in Mykene vermoord. Dat was wel een heel kortstondig geluk.

Naast de opgravingen van Lerna zoeken we naar de grot waar volgens de legende, de grote held Herakles de Hydra versloeg. Dit gruwelijke monster met negen slangenkoppen terroriseerde de omgeving en bracht veel schade aan de kudden en velden van de boeren. Bij de poel ontmoeten we Konstantinos, met een handdoek over zijn schouder, op weg om een fris bad te nemen. Hij zwemt zomer en winter iedere dag in zee, deze bejaarde held. Enthousiast vertelt hij ons het verhaal van Herakles. Voor iedere kop die Herakles van het slangenmonster afhakte kwamen er twee voor terug. Met brandende boomstammen schroeide Herakles met behulp van Iolaos de wonden dicht. Maar de laatste kop was onsterfelijk en spoot giftige adem uit. Herakles begroef hem onder een groot rotsblok. Zo had de held Herakles de streek gezuiverd van een allesvernietigend monster.

We bedanken Konstantinos en onze reis gaat verder naar Asine aan de westkust van Argolida, voorbij de badplaatsen Tolo en Drepano, de voormalige burcht van een onbekende koning. De dichter Jorgos Seferis maakte deze koning onsterfelijk in zijn gedicht.

[...] de koning van Asine

naar wie wij op deze burcht zo omzichtig zoeken

soms met onze vingers zijn spoor op de stenen rakend.

Homerus wijdt slecht één woord aan hem in de Ilias, deze moedige koning, die naar Troje voer en een rijke stad achterliet. Een onbekende held van een machtig fort dat hoog oprijst uit de glinsterende zee.

Langs uitgestrekte artisjokkenvelden rijden we richting Iria om daar de zandweg naar het klooster Avgo te volgen. Dit klooster is hoog tegen de bergwand geplakt. Hoe men dat ooit heeft kunnen bouwen is een wonder. Alleen al bij de gedachte heb ik hoogtevrees. Het verhaal gaat dat ooit twee vrouwen met een gehandicapt kind in een droom een boodschap kregen van de heilige Dimitrios, aan wie het klooster gewijd is. Zij moesten naar het dak van het klooster gaan en hun kinderen in het ravijn gooien. Die zouden dan weer kunnen lopen.

De eerste vrouw werpt onverschrokken haar kind in de diepte, het kind staat op en loopt.

De tweede vrouw twijfelt en gooit eerst een ei, dat heel aankomt. Daarna werpt ze haar kind, dat tragisch genoeg nooit meer op zal staan. Daarom heet het klooster 'Avgo', wat ei betekent. Helaas kunnen we door de vele kuilen in de weg het klooster niet bereiken. Wie op reis gaat weet nooit of hij op de bestemming aankomt. Dus keren we terug en kiezen de landelijke, groene route van Iria naar Trachia richting Epidavros.

De oversteek

De wens om over te steken naar Spetses voert ons zuidelijk door het olijvenland van Argolida naar Kosta. Ik vaar over de kolkende zee die hoog opgezweept wordt door windkracht zeven. Dimitris staat stevig op zijn zeebenen in de watertaxi, maar ik moet me goed vasthouden om niet door de boot geslingerd te worden, overgeleverd aan de natuurkrachten. Ik ben op weg om de grootste zeeheldin van de Griekse geschiedenis een bezoek te brengen. Laskalina Bouboulina, de eerste vrouwelijke admiraal, woonde op het aristocratische eiland Spetses. Geboren in een gevangenis, werd deze besluitvaardige, moedige en koppige vrouw het boegbeeld van haar vloot, met haar schip Agamemnon, waarmee zij de Turken versloeg in 1821. Ze vocht voor de vrijheid van haar land en spendeerde haar hele fortuin aan deze vrijheidsstrijd. Haar beeld staat prominent in de haven en haar huis is een museum van haar heldendaden. Wat een karakter en wat een moed. De vaste grond in Kosta brengt me weer op veilige bodem.

Ten zuiden van Kranidi bevinden zich de kraters van Didyma, zij glanzen in het oranje namiddaglicht. In de grote krater hebben de Andartes, de Griekse vrijheidsstrijders, in de burgeroorlog vele vijanden afgeslacht. De kleine krater is vriendelijker en heeft een ander verhaal. Er was eens een pappas uit Didyma die het risico nam om op de naamdag van Agios Georgios, een heilige dag, zijn land te bewerken en plotsklaps stortte zijn land een tiental meters de diepte in. Om de heilige gunstig te stemmen werden er twee aan hem gewijde kerkjes in de rotswand gebouwd. Tegen de wil van heiligen en goden ingaan is een gevaarlijke onderneming. Het tweelinggebergte Didyma wordt bedwongen door bergbeklimmers op routes met avontuurlijke namen als 'gevallen engel' en 'angst voor geiten'. Wij trekken verder via Trachia, dat bekendstaat om de kefalogravièra, die ik de lekkerste Griekse kaas vind, verse pasta en boerenbrood. Goed gestemd laden wij de boodschappen in voor een idyllisch avondmaal.

De liefde

Langs de oostkust zakken we zuidwaarts af richting Troizina, waar Theseus geboren werd als bastaardzoon van Aigeus, de koning van Athene, en de dochter van de koning van Troizina. Theseus, de grootste held van Argolida, leert ons over de macht van de liefde, die alle obstakels overwint als zij niet door jaloezie wordt verblind. Theseus groeide zonder vader op in Troizina. Hij mocht zijn vader in Athene pas opzoeken als hij sterk genoeg was om het enorme rotsblok op te tillen waaronder Aigeus zijn sandalen en zwaard had verborgen. Theseus trainde en zwoegde, geholpen door Herakles, om die droom waar te maken. Op zijn 16^e verjaardag tilde hij de rots op en vertrok met het zwaard en de sandalen richting Athene. Hij koos de gevaarlijke weg over land en doodde onderweg tientallen rovers en moordenaars. In Athene vond hij zijn vader en sloot hem in zijn armen. Maar niet alle daden van Theseus kenden een gelukkig einde. Hippolytos, zijn zoon, stierf als gevolg van leugens en jaloezie. Wat was het geval? Faidra, Theseus' tweede vrouw, was hopeloos verliefd op Hippolytos. Daar had Afrodite voor gezorgd, omdat ze beledigd was dat Hippolytos niet aan haar offerde, maar aan de maagdelijke godin Artemis. Faidra was zo wanhopig dat Hippolytos haar liefde niet beantwoordde, dat ze Theseus wijsmaakte dat Hippolytos met haar wilde slapen en dat ze daarom uit schaamte zelfmoord wilde plegen. Theseus geloofde haar en liet Hippolytos van een berg storten. Toen hij achter de waarheid kwam, waren zijn vrouw en zoon al omgekomen. Al vijfentwintig jaar heeft Argolida mijn hart gestolen en stap voor stap ontdek ik alle heldenverhalen van deze romantische streek.

Geef jouw eigen heldenreis vorm in Epidavros en ontdek verborgen talenten in fotografie, acteren, schilderen, Griekse taal en de godin in jou.

Karidiès geeft al sinds 1996 creatieve en culturele workshops in dit mythisch landschap.

Bouboulina: www.bouboulinamuseum-spetses.gr/

Klimmen in Didyma: <http://climbargolis.com/produkt5.htm>

Cultureel Centrum Karidiès: www.karidies.com

Argolida: www.argolida.nl

In het theater van Epidavros speelt op 3 en 4 augustus 2012 de voorstelling Amphitruon over de sterfelijke vader van Herakles. www.karidies.com/pages/festival_nl.html

Literatuur

Imme Dros: *Griekse mythen*

Robert Graves: *Griekse mythen*

Tekst: Karen de Vries

Beeld: Ger van der Heyden en Karen de Vries